درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

باسمه تعالی	مدیریت آموزش و پرورش **شهرستان مهریز** **دبیرستانهای نمونه و صدرا**	سؤالات امتحان نوبت اول درس: **علوم و فنون ادبی**	رشته: **معارف وعلوم انسانی**
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: **۱۴۰۴/۱۰/۶**	پایه: **دوازدهم**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
نام پدر:	ساعت شروع: **۸**	مهر آموزشگاه:	تعداد صفحه: **۴**

ردیف	سؤالات پاسخنامه دارد	بارم
	الف -تاریخ ادبیات (۲ نمره)	
۱	گزینه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف – در محدوده تاریخی مشروطه به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه نویسی و موضوعات دیگر جاذبه ای نداشت . (ترجمه/ تحقیقات ادبی و تاریخی) ب -این مجله درسال های مشروطه به وسیله میرزا یوسف خان آشتیانی منتشر شد . (بهار – نوبهار)	۰/۵
۲	ابیات زیر از کدام شاعران دوره بازگشت بیداری است ؟ الف – هوای خود چو نهادم ، رضای او چو گزیدم / جهان و هر چه در او جز به کام خویش ندیدم ب – غلغلی اندختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم	۰/۵
۳	چه عواملی در ایجاد نهضت بازگشت ادبی مؤثر بود ؟ (یک مورد)	۰/۵
۴	گزینه نادرست را انتخاب کنید . الف – یکی از عوامل مهم فرهنگی و اجتماعی مؤثر برادبیات عصر بیداری اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل است . ب – از نظر شاعران دوران بیداری ، شعر بیان ادیبانه واقعیات و وسیله ای برای بهبود زندگی بود که از طریق روزنامه ها در اختیار مردم قرار گرفت . پ- ایرج میرزا به دلیل تفکرات شخصی و جایگاه خانوادگی، در ردیف شاعران آزادی خواه قرار نمی گیرد . ت – از رمان نویسان مطرح دوره بیداری،محمدباقرمیرزاخسروی با رمان شمس و طغرا است .	۰/۲۵
۵	عبارت زیر درباره ی کدام شاعر عصر بیداری است ؟ « شعر او دور از پیچیدگی بود . مضامین شعرش وطن دوستی و ستیز با نادانی است که با آوززیبا می خواند . »	۰/۲۵
	ب – سبک شناسی (۲ نمره)	
۶	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید . نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون از کلی نگری و ------- به -------- و عینیت گرایی تغییر کرد .	۰/۵
۷	شماره ی عبارت های نادرست را بنویسید . (کل عبارت ها از یک بند نثر دوره بیداری انتخاب شده) ۱ – در آغاز سلطنت ناصرالدین شاه تا پدید آمدن مشروطیت ۲ نثر فارسی که از زمان ادیب الممالک فراهانی ۳ تاحدودی از پیچیدگی فاصله گرفته بود ۴ و به سمت سادگی و روانی پیش رفت .۵ لغات دشوار آن کمتر شد ۶ درون مایه ی نثر که از سال های انقلاب مشروطه ،۷ ازادی و آزادی خواهی ، سنت شکنی و تجدد خواهی بود ۸ در این دوره با لحنی شدیدتر ادامه یافت .	۰/۵
۸	کاربرد واژه ی « هزار » در این شعر به کدام ویژگی زبانی شعر بیداری اشاره دارد ؟ یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند هزاران همه رفتند	۰/۲۵

www.kanoonir

۹	پاسخ درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید . الف – از شاخه های ارزنده ای که در عصر بیداری چشم نواز است . (طنز سیاسی و اجتماعی / دشمنی با استبداد و استعمار) ب- یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های مشروطه حضور راوی سوم شخص است . (ویزگی ادبی نثر بیداری / ویژگی زبانی نثر)	۰/۵
۱۰	این متن از کتاب « تاریخ بیداری ایرانیان » در باره ی کدام شخصیت تاریخی است ؟ « دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و از خلقت های فوق العاده دانسته و کارهای او از انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج ، دو کرور اضافه بر دخل بود و عمارت و مرمت خرابی های دیگر که به زودی محال می نمود همه در یک ،دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است . »	۰/۲۵
	پ – موسیقی شعر (۶ نمره)	
۱۱	در ابیات زیر انواع وزن« همسان تک لختی، همسان دولختی و ناهمسان» را مشخص کنید.(یک وزن اضافی است) الف – بیا به خانه آلاله ها سری بزنیم / ز داغ با دل دیگر حرف دیگری بزنیم ب – آب زنید راه را هین که نگار می رسد / مژده دهید یار را بوی بهار می رسد	۰/۵
۱۲	با توجه به بیت : « نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری / کزآن جانب که او باشد صباعنبرفشان آید» الف – بیت را تقطیع هجایی کنید . ب – نشانه های هجایی آن را بنویسید . پ- وزن شعر را بنویسید . ت – در رکن اول هر دو مصراع چه اختیاراتی دیده می شود ؟	۲
۱۳	در بیت : « پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند » الف – چرا در رکن دوم مصراع اول هجای « رو » کوتاه تلفظ می شود ؟ ب – در کدام رکن این شعر، اختیار حذف همزه وجود دارد؟	۱
۱۴	با توجه به وزن های ستون «الف »بیت مناسب را از ستون «ب» انتخاب کنید. **الف** / **ب** الف -فاعلاتن مفاعلن فعلن / ۱-لبخند تو خلاصه ی خوبی هاست/ لختی بخند ،خنده ی گل زیباست ب -مفعول مفاعلن فعولن / ۲-راستی کن که راستان رستند / راستان در جهان قوی دستند پ- مستفعلن مفاعل مستفعل / ۳-برداشته دل ز کار او بخت / درماندپدر به کار اوسخت	۰/۷۵
۱۵	اختیار شاعری داخل کمانک در کدام گزینه با بقیه متفاوت است ؟ الف – ساقی ما (- u u -) ب – آهوی دشت (- u-u u) پ – جادویی (- u-) ت – درخت دوستی (u- - - -u)	۰/۲۵
۱۶	واژه ی« شور انگیز » در کدام گزینه با حذف همزه تقطیع شده است ؟ الف – (- u - - u) ب – (- - - u)	۰/۲۵
۱۷	در کدام بیت مصوت بلند « ی » همواره کوتاه است ؟ الف – بیچارگی ورا چو دیدند / درچاره گری زبان کشیدند ب – من نمی گویم زیان کن یا به فکر سود باش / ای ز فرصت بی خبر، از هرچه هستی سود باش	۰/۲۵

۱۸	برای شعر زیر کدام وزن ترجیح دارد ؟ دلیل خود را بنویسید . « دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشه ی بامی که پریدیم پریدیم » الف -مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن ب- مستفعل مستفعل مستفعل مستف	۰/۷۵
۱۹	کدام یک از ابیات زیر دو برش آوایی دارد ؟ (با دو وزن خوانده می شود) الف – بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست ب – به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد / تو را در این سخن انکار کار ما نرسد	۰/۲۵
	ت- زیبایی شناسی(۶ نمره)	
۲۰	ابیات ستون الف را به ابیات ستون ب وصل کنید . (یک مورد در ستون ب اضافی است)	۱/۲۵

الف	ب
۱-اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم ، شنیدم از تو شنیدم	تلمیح
۲-هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است	تضمین
۳-هر چه جزبار غمت بر دل مسکین من است / برود از دل من وز دل من آن نرود	مراعات نظیر
۴-بی تربیت آزادی و قانون نتوان داشت / سعفص نتوان خواند نخوانده کلمن را	تضاد
۵-بهر این فرمود رحمان ای پسر / « کل یوم هو فی شأن ای پسر »	متناقض نما
	لف و نشر

۲۱	همراه شدن واژه ی ----- و آیینه در بیت زیر سبب خلق آرایه ی --------- شده است . « هر چه رفت از عمر ، یاد آن به نیکی می کنند / چهره امروز در آیینه فردا خوش است »	۰/۵
۲۲	آرایه ی کدام گزینه با توجه به بیت « جسمی دارم چو جان مجنون همه درد / جانی دارم چو زلف لیلی همه تاب » کاملا صحیح است ؟ الف – مراعات نظیر – تلمیح – تضاد – متناقض نما ب – تلمیح – تشبیه – مراعات نظیر – کنایه پ- تشبیه – مراعات – تلمیح – متناقض نما ت – کنایه – مراعات – تلمیح – تضاد	۰/۲۵
۲۳	تلمیح در کدام گزینه از نوع داستان عاشقانه نیست ؟ الف – این مه که چون منیژه لب چاه می نشست / گریان به تازیانه ی افراسیاب رفت ب – عشرتی دارم به یاد روی آن گل در قفس / عشق افکنده است با یوسف به یک زندان مرا پ – حرفی است خضر که به آب بقا رسید / زین چرخ دل سیه دم آبی ندید س ت – همچو فرهاد بود کوه کنی پیشه ما / کوه ما سینه ما ناخن ما تیشه ما	۰/۲۵
۲۴	با توجه به ابیات زیر : « غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم / مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم » الف – یک آرایه بدیع معنوی بیابید . ب – یک آرایه بدیع لفظی پیدا کنید . پ – یک آرایه مربوط به علم بیان بنویسید.	۰/۷۵
۲۵	چه آرایه مشترکی در ابیات زیر دیده می شود ؟ آن را توضیح دهید .	۰/۷۵

	الف – در آینه دوباره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود سرخ اناالحق / ورد زبان اوست ب – گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد	
۲۶	در کدام بیت شاعر با ستفاده از آیه یا حدیث مقصود خود را بهتر بیان کرده است ؟ نام این آرایه را بنویسید . الف – چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می کشی ب – مکن گریه بر گور مقتول دوست / قل الحمدالله که مقبول اوست	۰/۵
۲۷	در کدام بیت آرایه ها کاملا درست است ؟ الف – فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی / اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را (تشخیص – متناقض نما) ب – با انکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (لف و نشر – تضمین)	۰/۲۵
۲۸	در بیت زیر«لف ۱ » و « نشر ۲ » را بیابید . نوع لف و نشر را بنویسید . روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می ریزد آن زر می زند	۰/۷۵
۲۹	آرایه مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید . الف – گوش ترحمی کو کز ما نظر نپوشد / دست غریق یعنی فریاد بی صداییم (متناقض نما – تضاد) ب – دل و کشورت جمع و معمور باد / ز ملکت پراکندگی دور باد (تلمیح – لف و نشر)	۰/۵
۳۰	با توجه به این بیت : « ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی / از این باد ارر مدد خواهی چراغ دل برافروزی » الف – با یک دلیل بنویسید که چرا متناقض نما وجود دارد ؟	۰/۲۵
	ث – تحلیل متن (۴نمره)	
۳۱	با توجه به دو متن زیر از دهخدا به سوالات پاسخ دهید . ۱ – «حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده ،تمام آن حرف ها یادش رفته .تا یک فراش قرمزپوش می بیند،دلش می تپد.تا به یک ژاندارم چشمش می افتد ،رنگش می پرد . » ۲ –« وای وای!الهی روده ات ببره ،چه قدر حرف می زنی ؟!حوصلم سر رفت !آفتابه لگن شش دست ،شام و ناهار هیچی !گفت نخور،عسل وخربزه با هم نمی سازند !نشنید و خورد .یک ساعت دیگر یارو را دید؛ مثل مار به خودش می پیچید . » الف – در کدام متن ضرب المثل وجود دارد ؟ ب- در کدام متن واژه فرانسوی دیده می شود ؟ بنویسید پ – چه ویژگی مشترکی از نظر زبانی در هر دو متن دیده می شود ؟ ت– در هر دو متن کنایه وجود دارد . (درست / نادرست) ث- در کدام یک از متن ها تشبیه داریم ؟	۲
۳۲	با توجه به ابیات : « از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند / شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست / گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو / کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند » الف – یک ویژگی زبانی شعر بیداری را در بیت اول بیابید . ب – از نظر فکری به کدام موضوع عصر بیداری اشاره شده. پ – وزن شعر را بنویسید . ت – یک اضافه تشبیهی و یک اضافه استعاری در ابیات بیابید ث – قافیه بیت سوم چیست ؟	۲
	«فرجامتان نیک باد»	
۲۰	**جمع نمرات**	